

نذر کرایت مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۲۸ اردی بهشت ماه ۱۳۴۳

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - بیانات آقای نخست وزیر و ابراز رأی اعتماد به کایenne آقای ساعد
- ۳ - تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای وزیر دارائی و تصویب یک فوریت آن
- ۴ - سؤوال آقای دکتر شفق از آقای وزیر کشور و تقدیم یک فقره طرح قانونی و پاسخ آقای وزیر کشور
- ۵ - تصویب استوار نامه آقایان دهقان و اسکندری و تجدد
- ۶ - فرائت گزارش شعبه راجع باطل انتخابات ورامین و موکول شدن به جلسه آتبه

مجلس سه ربع قبل از ظهر بر پایاست آقای آقسید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

صوت مجلس روز سه شنبه ۲۶ اردی بهشت ماه را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس.. در صورت جلسه اعتراضی نیست؟ آقای یمین اسفندیاری

یمین اسفندیاری - نوشته اند.

رئیس - آقای جواد عاصمی

جواد عاصمی - بنده را هم بی اجازه خواندند و تقاضا

هم توسط آقای طوسی عرض کرده بودم

رئیس - آقای طوسی

یمین اسفندیاری - آقای تهرانی چندین روز است که مریض هستند و قادر بر حرکت نیستند استدعا میشود که ایشان را جزء غائبین با اجازه بنویسید.

*) عین مذاکرات مشروح سی و یکمین جلسه از چهاردهمین دوره قانونگذاری (مطابق تاریخ ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره تندنویسی و تحریر صورت مجلس

*) اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائبین بی اجازه - آقایان خلیل دشتی - حبیوی - ملک مدنی - نقابت - کفایی - هامری - آصف - تولبت - سلطانی - سید صهاب الدین فداکار - جواد مسعودی - تهرانچی - تهرانی - مقدم دیرآمد کان بی اجازه - آقایان بیانات - اکبر

طوسی - یک مرتبه دیگر هم عرض کرد باز مجدداً خاطر آفایان را متذکر میشوم علت اینکه غبیتها گاهی بی اجازه خوانده میشود این است که غبیتها باید بروند بکمیسیون و تا کمیسیون خبر او را ندهد و به حسابات نزد بی اجازه نوشته میشود البته این قسمت و آن قسمت اصلاح خواهد شد.

رئیس - پیشنهاد رأی منفی نشده است پیشنهاد رأی

مثبت شده است با ورقه رأی گرفته میشود.

محمد طباطبائی - باقیام و قعود هم میشود رأی گرفت عده‌ای از نمایندگان - خیر با ورقه باید رأی گرفته شود.

(اخذ رأی بعمل آمد و توسط آفایان هاشمی و طوسی

شماره شدورقه سفید ۷۳ ورقه کبود سفید بی اسم ۱

رئیس - عده رأی دهنده‌گان در موقعیکه رأی شروع شد ۹۰ تا بود بعداً ۹۲ تا شد موافقین ۷۳ مخالف ۸ ممتنع بکنفر که ورقه با اسم امتناع داده بودو ده نفر هم که رأی نداده بودند پس باکثیرت ۷۳ رأی رأی اعتماد بکاینه داده شده است آفای نخست وزیر.

نخست وزیر - از اظهار اعتماد مجلس مقدس شورای ملی تشکر میکنم شعار دولت من همکاری کامل با مجلس است (صحیح است) تمام نظر یانیکه اینجا گفته میشود دولت همیشه منظور داشته و آنها را محترم و مقدس شمرده است و امیدوارم بطور دلخواه و طبق وضعیاتی که هست آن عمل خواهد شد و قانون را همیشه محترم میداریم و هیچ وقت دولت من

اسامي موافقین - آفایان : امیر تیمور - مؤید ثابتی - محمدعلی منصف - مهدی نمازی - عباس مسعودی - حیدر علی امامی هی اقبال - فرهودی - سید احمد بهمانی - فولادوند - دکتر آفایان - تیموری - اطفالی دفعی - محمد گرانی - حاج سید رضا فیروز آبادی - ظفری - کاظم جلیلی - هادرتبتی - فرمان فرمائیان - صدر قاضی - افخمی - موسی فتوحی - نصرت الله اسکندری - دکتر معاون حماد السلطنه فاطمی - محمد بهادری - رضاح کمت - فرود - اسکندر مقدم - شیخ الاسلام ملایری - ابو القاسم امینی - حسنعلی فرموده - مرآت اسفندیاری - شجاع - نبوی - سید مهدی فرخ - دکتر طاهری - مجدهیانی - یمین اسفندیاری - ذوق الفقاری - عامری - اردلان - ابوالحسن حدائقی مهدی عدل - محسن اشاره صادقی - سنتنجری - نجومی - احمد اخوان - صادق بوشهری - دکتر رضازاده شفق - محمد صادق طباطبائی شریعتزاده - محمدعلی امام جمعه - عبدالکریم صدری - ابراهیم آشتیانی - ارباب گبو - عزت الله بیانات - دهستانی - مصطفی کاظمی - دولت آبادی رضافریبع - حسین خاکباز - ذوالقدر - مقام الله روحی - رضا تجدد - منوچهر تیمورتاش - نجف فرموده - داود طوسی - مؤید قوامی مهدس اصغر پناهی - هاشمی - سیف پور فاطمی

اسامي مختلفین - آفایان : دکتر سکه اوز - رحانقلی خلعت بیری - دکتر رادمنش - ایرج اسکندری - پرورین گن آبادی شهاب فردوسی - ساسان خواجه نصیری - میر صالح مظفر زاده .

صنتعی فوق العاده مهم است دولت در نظر گرفته است پس از اجازه در مقابل قیمت واگذار کند باستان قفس و آنها را در محل خودش نصب کنند (صحیح است) و چون در پشتونه اسکناس است و نمیتوانیم بدون قانون مخصوص پشتونه اسکناس را تغیر و تبدیل بدهیم این است که بنده یک لایحه ای تقدیم میکنم که مجلس شورای ملی اجازه بفرمایند که هیئت نظارت اسکناس بتواند در مقابل طلائی که بهمان عیار و میزان تحويل خواهد گرفت از آستان قدس این اشیاء نفیسه را آنچه مسترد دارد که در محل خودش نصب کنند (صحیح است).

چند نفر از نمایندگان - تقاضای فوریت بکنید.

یک نفر از نمایندگان - دوفوریت بکنید.

یک نفر دیگر از نمایندگان - دوفوریت نمیشود بکنید - تقاضا بکنید.

لایحه تقدیمی بشرح زیر قرائت شد :

مجلس شورای ملی

موضوع : استداد کتبه‌های طلای خط علیرضا عباسی چندسال قبل کتبه‌های طلای خط علیرضا عباسی متعلق به آستان قدس رضوی بیانک ملی فروخته شده و جزء پشتونه اسکناس قرار گرفته و چون بموجب قانون مصوب ۱۳ اسفند ۱۳۲۲ هر گونه نقل و انتقال و تبدیل و تعویض و فروش پشتونه اسکناس بدون اجازه مجلس شورای ملی ممنوع است و از طرف دیگر شایسته نیست این آثار نفیس قیمتی که معرف صنعت و ذوق صنعتگران معروف تاریخی ایران میباشد صرفاً بواسطه مقداری مختصر طلا از منظر و مرآی مردم خارج گردیده و در خزانه بانک بعنوان پشتونه اسکناس ضبط گردد و بنام حفظ شعائر ملی لازم است به آستانه قدس رضوی عودت داده شود. لذا ماده واحده زیر تقدیم و با قیدیک فوریت تصویب آنرا تقاضا دارد.

ماده واحده - مجلس شورای ملی بهیئت نظارت اندوخته اسکناس اجازه میدهد کتبه‌های خط علیرضا عباسی متعلق به آستان قدس رضوی را که جزء پشتونه اسکناس منظور شده

نظر ندارد نسبت بقواینی که هست و قانونی که وضع شده راجع یا آنها یک نظریات مخصوصی اعمال نماید بلکه آنها را در موقع لزوم در نظر میگیرد دوباره مشکرم از رأی اعتماد مجلس شورای ملی و امیدوارم بلکه انشاء الله بتوانم کارهای مملکت را اداره و امنیت مملکت را برقرار کنیم (انشاء الله) [۳-۳] تقدیم یک لایحه از طرف آفای وزیر دارائی و تصویب یک فوریت آن]

رئیس - آفای وزیر دارائی .

وزیر دارائی (آفای فروهر) - البته آفایان نمایندگان محترم مسته حضر هستند که چندسال قبل بواسطه بودن ارزو ترقی قیمت طلا و نقره از ایران با این سرحدات طولانی که مداریم و با این که وسائل مؤثری بکار برده میشد باز طلا از ایران خارج میشد بنا بر این دولتهای وقت در نظر گرفتند که کلیه طلاهایی که در کشور است جمع آوری کنند و در بازار گملی بسپارند که اولاً طلا خارج نشود و بعلاوه اندوخته اسکناس هم زیادتر بشود و پشتونه اسکناس وقتی که زیاد شد البته اطمینان مردم هم باسکناس زیادتر میشود با وجود آنکه طلا در آن موقع ۷۰ ریال ارزش داشته است ولی در بازار آزاد زیادتر بوده باز دولتهای وقت تصمیم گرفته بودند طلا را در ۷۰ ریال بخرند و ۴۰ ریال هم جایزه به کسی که طلا را تسليم میکند پیردازند با این ترتیب با نگملی از طرف دولت مأمور میشود که بدین وسیله طلاها را جمع آوری کنند یکی از فروشنده‌گان طلا آستان قدس رضوی خودش را معرف میکند بیانگملی و یک مقدار طلا هم بیانگملی تسليم می‌کند که بانک بخرد و جزء پشتونه منظور شود تقریباً طلاهای آستانه رضوی وقتی که می‌آید اینجا در حدود ۵۲ الی ۵۳ کیلو بیشتر بوده است.

فراغی - ۵۳ من .

وزیر دارائی - و این قسم طلاهایی که بیانگملی داده میشود و فروخته میشود طلاهایی بوده است که از دور ضریح برداشته میشود و یک کتبه هایی بوده است که بخط علیرضا عباسی بوده است و اینها یک چیزهای نفیسی است و از نقطه نظر طلا برای بانک ارزش ندارد ولی از نقطه نظر

درقبال دریافت آن طلا به آستانه رضوی منتقل نماید.

بخشت وزیر و وزیردارانی

و فیض - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - اگر لایحه مالی تلقی شود یک فوریت تقاضا میشود والا خیر تقاضای دو فوریت میشود

رئیس - مذاکرات در فوریت لایحه است. آقای طباطبائی

طباطبائی - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای نراقی

نراقی - بنده لازم میدانم موضوع را خوب تشریح کنم که صحبت زیاد در اطرافش نشود در موقعیکه طلا در مملکت خلی مرغوب بود اعلیحضرت شاه سابق هر کجا طلا بست میآورد امر میکرد که بیانکملی برای پشتونان تحویل شود طلاهای آستانه قدس رضوی را که در حدود ۳۵ من بوده است بهمین مناسبت جمع آوری کردند و بعنوان پشتونان بیانکملی دادند یک مقداری از این طلا هارا که صورت نذورات و سکهها داشت آنها را ذوب کردند و بصورت شمش در آوردند و بقیه را که در حدود ۲۲ کیلو گرم وزن داشتند و دارای خطوط و نقوشی است خط علیرضا عباسی است که دور ضریح است اینها را هیئت نظارت مخفی از شاه و بدون اطلاع شاه آب نکردند و خوب حفظ کردند، آن در خزانه بانک حفظ است هم بخط نستعلیق است هم بخط قرآنی خط نسخ است و این ها صد برابر قیمت خودش قیمت تاریخی و صنعتی دارد از را باب اطلاع که آمده اند دیده اند میکویند که اینها مثقالی هزار تومان قیمت صنعتی داردهون موقع کندن هم خلی بی احتیاطی کودها اند و این اوواق را پاره کرده اند ولی ها بهر وضعیتی بود این را حفظ کرده ایم ولی بموجب قانونی که در سال پیش گذشت میکنید نقل و انتقال و فروش پشتونانه ممکن است اینها عجالة جزو طلای پشتونانه محسوب میشود آستانه اضرار دارد که اینها را برگردانده اعلیحضرت شاه فملی هم امر کرده اند که اینها را بپرسانند ولی آن قانون اجازه نمیدهد که اینها را ایم به آشناه بگزینند اینها آشناه بیانکملی اینها

خرید و فروش زمین و مستغلات میرسانند و وجود این سرمایه غیر معلوم به بالادرن هزینه زندگی کمک میکند آقای دکتر میلسپو اینطور استدلال کرد که بنده مثل میز نم فرض بفرمائید یک مردم مالی را بیکار کردید این مردم عال چون نمیتواند بیکار بماند همیشه فعالیت خودش را بهوچی گری صرف میکند ولی وقتی که مشغول کاری شد سرجایش خودش میشنید قبل از آقای دکتر میلسپو نظر این بود بوسیله اسناد خزانه و بوسیله پرداخت فرع زیاد این سرمایه را ازدست مردم دریاورند و بدست دولت بدنهند که بمصرف سدسازی و یا مصرف ساختمان کوی کارگران برسد ایشان فقط راهی که بیندازد این بود که نز را برای این سرمایه باز بگذارد و این سرمایه برو آن طرف اقیانوس گرچه مثل قطره در دریا بود معندها عمل غلطی بود بنده در سه ماه قبل که سؤال کردم شاید در حدود چهار میلیارد دریال از سرمایه مملکت تا بحال رفته و این فوق العاده چیز خطرناکی است بنظر بنده باید کنترل عرض برقرار بشود بنده غرض میکنم طوری بشود که تورم ارزی ایجاد نشود و طوری عمل بکند و کنترل ارز در مملکت دائم بشود و آن اداره کنترل در صادرات ارزداشته باشد و نبض این کار را داشته باشد بطوری که وقتی ارز زیاد شد اجازه بدنه خارج کند وقتی که میشود آنرا اجازه ندهند خارج شود و جلویش را بگیرند که قادر نباشد برای اینکار مخصوصاً این موضوع را بنده از شما آقای وزیر دارائی خواهش دارم پریروز هم با آقای ابهاج عرض کرد و او هم موافقت کرد و گویا یک شرحی به میلسپو در این خصوص نوشته است این را خواستم از آقای وزیر دارائی خواهش کرده باشم. اگر از موضوع خارج شدهام معدتر میخواهم.

رئیس - آقای رفیع.

رفیع - عرض کنم خلی خوشوقم دولت شروع کرده سلست امانت مردم را که بعجر گرفته اند پس بدنه خواهش را باشند و این سرمایه را که اینها را میصرف

میلاد در کاوشها هم که در مازندران شده یا در موقع ساختمان راه آهن از زیر زمین کشف شده یک نوع پیاله بیرون آمده است که جنبه تلویخی دارد و مسیو گذار تشخیص داده است که هال چهارهزار سال قبل است یک چنین ظرفی بیرون آمده است اینها را شاه ساق امر کرده بودند که آورده بودند و جزء پشتونانه اسکناس حفظ کرده بودند اینها را هم مجلس شورای ملی اجازه بدند واگذار کنیم بموزه ایران باستان و بجاش شمش طلا بخریم بسیار خوب است وزنش هم خیلی کم است و یک کیلو بیشتر نیست.

رئیس - آقای امینی بافوریت مخالف بفرمائید

امینی - بنده بافوریت لایحه مخالف و عقیده ام این است که لایحه برو بکمیسیون و دو شور بشود زیرا بعقیده بنده اگر این کتبیهها در بانک ملی باشد جایش محفوظ تر است و شاید صلاحهم نباشد که با این قیمت گراف طلا مجبور باشند که از بازار طلا بخرند و بجا اینها بگذارند (بعضی از نمایندها) - آقا آستانه میخورد) و بنظر من جایش در خزانه بانک ملی محفوظ تراست و قسمتی را که بنده از آقایان اجازه میخواهم عرض کنم گرچه قدری خارج از موضوع است راجع به فارس ما به است بنده راجع بفرادر سرمایه با آقای دکتر میلسپو صحبت کردم و حالا چون موضوع مهم است خواستم راجع باین قسمت عرض کرده باشم در سال ۱۳۱۵ که کنترل دوم ارز در ایران مجری شدو کمیسیون ارز که آقای اردلان شاید وارد باشند خوب رعایت میکردد و از ایران ارز خارج نمی شد و خلی سخت بود بنابراین روی این عمل ارز در ایران فراوان بود و از نظر اینکه نمیشد از مملکت خارج کرد بصر کارهای عام الممنفعه از قبیل شرکتهای تجارتی و بنگاه های تجارتی میرسید و یک هیئت فوق العاده داشت در وقایع شهر یور که وضعیت عوض شد و کمتر اعتمادی بود که بتوانند سرمایه را نگاه دارند آمدند و کنترل ارز و کمیسیون ارز را منحصراً برای اینکه آقای دکتر میلسپو فکر کرد که یک سرمایه آزادی بددست مردم افتاده است و این سرمایه مشغول شیطنت است و این سرمایه را مردم بمصرف

موافقت همه آقایان است و حقیقت اسباب تشكیر آقایان نمایندگان میباشد فقط آقا در لایحه نوشه اند برای اینکه آثار قدیم است و باید بروند بمحل خودش و نوشته اند چون برخلاف صحت این عمل شده بود و اگر اورا علاوه میکردند و اقرار میکردند که این کار برخلاف قانون بوده است.

واقف وقف میکند مثل یکمالکی که در زمان حیات خودش که مالک مال خودش است هر کاری را که میخواهد بکند آن وقف هم هر چهرا که وقف کرد باید آن نظر محترم شمرده شود حالا هم که این لایحه را آورده اند حرف بسیار حسابی است و بنده میخواستم استدعا بکنم که باید فوریت اگر موافقند مطرح شود.

رقیس آقای بهبهانی.
بهبهانی - بنده موافقم

رقیس - اگر مجلس مذاکرات را کافی میداند رأی بگیریم (یکی از نمایندگان - آقای وزیر دارائی فرمایشی دارند)

رقیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - عرض کنم آقایان نسبت بدو فوریت لایحه یک اظهار انتی فرمودند خواستم خدمت آقایان عرض کنم که همانطور که این طلاها در خزانه باشند ملی امامت است و حفظ خواهد شد والبته آقایان هم متقادع میشوند که خوب اینکه ماده بقید دو فوریت طرح بشود اینطور نباشد بلکه اگر بخواهند که در اطراف این موضوع باید قدری دقت شود دولت هم اگر بداند که در آنجا در امان نخواهد بود موافقت نمیکنند برای اینکه اگر در اطراف این موضوع میکنیم فعلاً تقاضای پیشنهادات مفیدتری باشد ماهم موافقت میکنیم آقایان هم متقادع میشوند که

بکمیسیون.

رقیس - آقایانیکه موافقند . . . (طباطبائی) - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم) اجازه بفرمائید آقایانیکه موافقند با باید فوریت قیام کنند؟ (اگر برخواستند) تصویب شد البته بکمیسیون دارائی میرود . آقای هاشمی .

هاشمی - همیشه معمول مجلس این بوده است که باید فوریت نسبت بامور مالی و مشابه آن پیشنهاد میشده است در مازندران کشف شده است البته همانطوری که ایشان و وقتی که باید فوریت آن تصویب شده است فی المجلس همان پیشنهاد کردند از طلاقی شمش خبلی کم است نسبت بارزش روز هم رأی داده میشود (بعضی از نمایندگان - مالی نیست

که باید از ایشان تشویق بشود و شخصاً آقای وزیر کشور فرمودند که آقای جهانبانی نقشه های سودمندی حاضرداشت و بنده شخصاً و بگواهی یك دیگر در یاقوت که در این مدت کمی که ایشان سر کار بوده است یك اصلاحات خوبی عملی شده است خواست از ایشان بیرسم که علت استعفای ایشان چه بوده است . از این فحصت بنده استفاده میکنم و البته نمیخواهم سوء استفاده کنم و میدانم فرصت دیگری در مجلس نیست و باز مذاکرات راجع باعتبار نامه ها و نظر آنکه آقای اسفندیاری افسوس آن روز مطرح فرمودند شروع خواهد شد و چندین ساعت وقت مجلس را خواهد کرفت و برای مسائل جدی فرصتی نخواهد بود این است که حالا عرض میکنم ده روز است یك طرح تهیه کرده ام و بامضای سی و چهل نفر از آقایان هم رسیده است مربوط بروابط اجتماعی و اقتصادی و سیاسی ها با مقامین و تحریکیم مبانی دوستی با آنها که بنظر بنده فوق العاده اهمیت و فوریت دارد با این حال بنده تقاضای فوریت نمیکنم و تقدیم مقام دیاست میکنم .

وزیر کشور (آقای هژیر) - بنده قطع دارم فرمایشانی که آقای دکتر فرمودند از قبیل آموری که احتمال مداخله قوه مقننه در وظایف محوله به قوه مجریه باشد نبوده است (محمد طباطبائی - چرا یکقدری بود) و صرفاً خواستند نظر بنده رادر خصوص آقای جهانبانی بدانند (محمد طباطبائی نظر شخص خودتان یا نظر وزارت کشور را؟) نظر بنده را وعلت این که وقت آقایان را میگیرم این است که بنده خواستم در اینجا استفاده کنم چون در موقع طرح برنامه دولت آقایان مذاکراتی فرمودند و خاطر آقایان متوجه بود که هر چه زودتر اصلاحاتی در امور شهر بانی بشود بنده خواستم بایز مناسبت توضیحاتی عرض کنم .

آقای جهانبانی آنطوری که بنده ایشان را شناختم مردم عال وجدی و تند کار هستند بطوریکه شاید بشود کفت در بعضی از موارد از حدود عادی که ممکن است طرز کارشان تجلیز کند . براین اسان در ظرف مدت مختصری که ایشان بوظائف

مالی یعنی خرج) .

رقیس - بالاخره باید وارد شویم به بینیم مالی هست بنده نیست . اگر مالی هست چون یك فوریت شد در مجلس تصویب شد باید فی المجلس تصویب شود و اگر مجلس تشخیص بدهد که مالی نیست باید بروند بکمیسیون .

جمعی از نمایندگان - غیر مالی نیست یك فوریت که تصویب شد میرود به کمیسیون و یك شور میشود .

[۴ - سوال آقای دکتر شفق از آقای وزیر کشور و جواب آن]

رقیس - آقای ترتیبی هم پیشنهادی کرده اند و چند فقره اعتبار نامه هست اجازه بفرمائید که آنها را زود بگذرانیم و آقای دکتر شفق هم سئوالی کرده اند از وزارت کشور کویا آقای وزیر کشور حاضر باشند برای جواب آقای دکتر شفق .

دکتر شفق - بنده خیال میکنم که مطمع نظر تمام آقایان نمایندگان این باشد که اداره امور مستند بدواصل میباشد یکی تشویق خدمتکاران و یکی مجازات اشخاصی که در خدمتشان قصور میورزند و مورد استیضاح دولت مربوط به شق دوم بود و آنها که در خدمت قصور دارند باید مؤاخذه بشوند و از این حیث وحدت نظر بین همه آقایان نمایندگان موجود بود و بنده یقین دارم در نتیجه یك عمر فکر و مطالعه خودم مجازات تنها برای اصلاح امور کشور کافی نیست بلکه تشویق هم لازم است و بنده در انگلستان وقتی سر درس بودم که آن درس بنام درس سگ بودم بی سک بصاحبان سک کفت که اگر میخواهید سکتان آدم شود دو اصل را رعایت کنید یکی اینکه سک ها را بدون جزئی کنایی مجازات نکنید و لو پرخاش باشد یکی اینکه سک را در مقابل هر خدمت جزئی پاداش بدهید و نوازش کنید بنده این اوآخر درنتیجه تحقیق شنیدم و شهد الله ایشان را بجز دوبار ندیدم ولی شنیدم که رئیس شهر بانی ممتعفی سابق آقای جهانبانی نقشه های خوبی برای اصلاح شهر بانی در نظر داشتند و سابقه بدی هم نداشتند و با کمال چدیت هم میخواستند کارهای سودمندی بکنند . و بنده معتقدم

محوله ریاست کل شهر باشی مشغول بودند آنچه بنده دیدم شهدالله تمام اوقات خودشان را صرف دو منظور کرده بودند یکی انجام وظایف روزانه یکی هم کمک بدولت در اجرای منویات مقدم نمایند کان محترم راجع بریختن شالوده یک شهر باشی منظم و مسلط با وضعیت اشکالاتی که برای این کار است یکی نبودن بودجه کافی است که بودجه کافی لازم است برای این که بشود افراد لایق برای شهر باشی استخدام کرد و یکی هم اصولی که وضع فعلی شهر باشی را از صورت ناطلوبی که دارد بیرون بیاورد وضع نا مطلوبی که عرض نیست و باید ملکت وسائل کار کافی دردسترس مأمورین بگذارد و از طرف دیگر نتیجه از آنها بخواهد وسائل لازمه هم یکی بودجه کافی است و یکی داشتن اختیارات لازم است که اعیانوارم با معیت و مساعدت مجلس شورای ملی بتوانند از عهده این دو مقصود برآیند تا نتیجه مطلوب و مستحسنی را که از شهر باشی احتیاج دارند انجام شود راجع به آقای جهانبانی همانطور که اشاره فرمودند خضوراً هم مذاکره کردیم آنوقت هم تصدیق کردم حالا هم تصدیق میکنم که ایشان زملحات ذیل ای برای یک چنین طرحی کشیدند و جلسات مفصل و متوالی هم دروزارت کشور برای مطالعه آن انظریات که در اداره شهر باشی تهیه شده بود ما تخصیص دادیم طرح هائی که تهیه شده بود یک قسمتش مبنی بود بر اطلاعاتی که خود ایشان شخصاً داشتند و یک قسمتش مبنی بود بر اطلاعاتی که در اثر مرور زمان در اداره کل شهر باشی ذخیره شده بود و امیدوارم در آنچه هم برای انجام آن منظوری که عرض کردم خواهد شد پس این است که هر کدام خودمان را منظم کنیم تا همه بکارها سرتب و منظم شود آقای اردلان راجع باعتبار نامه آقای دهقان فرمایشی دارید.

اردلان - عرض بگنم انتخابات شیراز انتخابات جمعی بوده است و چون مجلس خود بخود منظم خواهد شد بهتر این است که هر کدام خودمان را منظم کنیم تا همه بکارها اتفاق موافقت کرد و رأی داد تصور میکنم نسبت بیکنفر دیگر دیگر هم اشکالی نباشد و حالا لازم است که بیکنفر دیگر هم تصویب شود آقای هاشمی.

هاشمی - بنده هم فعلاً عرضی ندارم برای این که چهار نفر نماینده دیگر فارس اعتبار نامشان تصویب شدو بنده هم با احترام رأی اکثربن مجلس مختلفی ندارم و نسلیم میشوم.

اینچه درینجا و به مجلس شورای ملی تقدیم شود و تصویب شود و بعد بدست ایشان داده شود بنای اجرای مشکلاتی که برای کار خودشان میندید که اگر آن وسائل بباشد میتوانند

متناقض و باقی بدون دلیل و غیر موجه تشخیص شد شعبه اول صحت انتخابات حوزه ساری و صحت انتخاب آقای ایرج اسکندری را تصدیق و برای تصویب مجلس شورای ملی پیشنهاد میکند رئیس - رأی میگیریم باعتبار نامه آقای ایرج اسکندری موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد آقای دکتر زنگنه.

(آقای دکتر زنگنه گزارش شعبه اول راجع با انتخابات ساری و نماینده کی آقای ایرج اسکندری را بشیراز میکند) مجلس شورای ملی - انتخابات حوزه ساری در ۱۷ مرداد ماه ۱۳۲۲ با دعوت انجمن نظار شروع شده است پس از تشکیل انجمن و تهیه مقدمات ماه رمضان پیش می آیدو جریان کار تعطیل میشود در پنجم آذرماه دستور توقيف انتخابات میرسد در پنجم بهمن رفع توقيف شده و بقیه آراء کرفته میشود از مجموع هشت صندوق که در حوزه های فرعی وجود داشته صندوق چهار دانگه هزار جریب را انجمن اصلی باطل دانسته و میگوید (صندوق این محل مدنی بستور استانداری از دسترس انجمن خارج بوده بعداً بوسیله یک پاسبان و دو نفر شهپر زادی بساری آورده است) شهر باشی به شهر تصدیق کرده است که موقع تحويل صندوق باداره مزبور محل اداختن رأی در آن باز بوده و بر طبق اطلاعاتی که با انجمن رسیده اضافه بر هزار رأی قبل از تعیین هیئت نظار در آن صندوق ریخته شده است که اینکه انجمن فرعی را بدون حضور بخشدار یا نماینده فرمانداری و بدون رعایت تشریفات قانونی تشکیل داده و بدون نشر آگهی بلا فاصله پس از تعیین انجمن غیر قانونی در همان روز شروع بتوزیع تعرفه و اخذ رأی نموده اند لذا عمل واقع در آن حوزه را نمیتوان انتخابات قانونی تلقی کرد) بنابر این باستثناء آراء آن صندوق حائزین اکثریت را اعلام کرده اند در ظرف مهلت قانونی و همچنین قبل از آن شکایات زیاد و متناقضی از اشخاص با انجمن رسیده است که انجمن پس از رسید کی آنها را غیر وارد تشخیص داده و باعتبار نامه بنام آقای ایرج اسکندری که با ۱۵۱۴ رأی در درجه اول حائز اکثریت بوده اند صادر میکند شکایاتی از جریان انتخابات ساری بشعبه اول نیز رسیده بود که مورد مطالعه قرار گرفت چون پاره از آنها

موفقیت نامزدهای انتخاب تشدید میگردد در ورامین کشمکش شدید شده شکایات بوزارت کشور میسرد و وزارت کشو و بازرس میفرستد بازرس گزارش میدهد و انتخابات ورامین را توقيف میکند و وزارت کشور در نامه

شماره ۲۵۲۱ مورخ ۲۲/۶/۲۱ خطاب به بخشدار و رامین چنین می‌نویسد «بازگشت بشامة شماره ۲۲،۱۹۸۰ موضع بازرسی آقای قهاری و تویف جریان انتخابات صندوق آراء حوزه فرعی و رامین اشعار میدارد مطابق کزارشی که آقای قهاری داده است در موقع توزیع تعرفه در خاوه‌بی ترتیبی هائی بشرح زیر وجود داشته است.

۱ - هیئت نظارت رعایت بیطری را نکرده تظاهراتی نسبت بشرط‌داران کالدیدای معین نموده اند.

۲ - بر اثری ترتیبی کارناماینده انجمن مرکزی بواسطه توهینی که از طرف اعضاء انجمن باو شده بود ناظر جریان نبوده است.

۳ - آقیان موسی تقی زاده ولارجانی اعضاء انجمن که اولی شناسنامه‌های اشخاص را ملاحظه و مهر می‌کرده و دومی تعریف‌ها را اعضاء مینموده رعایت مقررات را نکرده و بطور بی‌مبالاتی انجام وظیفه مینموده اند.

۴ - چند برگ تعریف بشرح زیر بدست آمد که هر یک سه اعضاء انجمن نظارت را دارد.

یکم - تعریف شماره ۴۸ بنام علی پسر رضا.

دوم - « ۳۶ » سیده‌اش پسر سیدعلی.

سوم - « ۶۹ » علی اکبر پسر حسن.

چهارم - « ۳۶ » علی اکبر پسر محمدعلی

۵ - تعریف بنام امرالله پسر قربانعلی بشماره ۳۴۸ صادر شده که شناسنامه او که مهر انجمن باو زده شده از شدت پارگی اسم صاحب آن معلوم نیست.

۶ - عده‌ای شکایت کتبی نموده اند که آنها پول و رأی بوشته شده داده شده است.

چون مدت کمی از توزیع تعرفه در خاوه باقی مانده است لازم است انجمن فرعی و رامین را بعد اقتساط و مسامحه در اداره نمودن امر متوجه و آقیان تقی زاده ولارجانی را از هرگونه مداخله در امر انتخابات منوع داشته مراتب را بالجهنم مرکزی اعلام دارید که در موقع رسیدگی بشکایات باین موارد نیز رسیدگی نمایند فعلاً بارفع توقیف جریان

مرکزی انتخابات بر طبق شکایت عده‌ای اهالی صندوق خرقان را قابل قرائت ندانسته و نفر دیگر بعکس قائل به قرائت آراء صندوق خرقان بودند چون اکثریت انجمن آراء صندوق خرقان را باطل دانسته بازرسان اعزامی وزارت کشور نیز بشرح کزارش مفصلی که در پرونده موجود است اظهار اکثریت را دائر به مخدوش بودن جمهه آراء خرقان تأیید نمودند و وزارت کشور اخذ تصمیم نسبت با انتخابات خرقان را بعده‌ای انجمن محول نموده بود انجمن مرکزی در پنجماه و هشتمین جلسه خود با اکثریت آراء رأی به تجدید انتخابات خرقان داد از این را انتخابات خرقان در تاریخ ۱۳۲۲/۱۲/۲۵

مجددآ آغاز و در تاریخ ۲۹ اسفند ۲۲ خانمه یافت. شعبه شش با در نظر گرفتن محتویات پرونده نظر انجمن را راجع به مخدوش بودن صندوق خرقان موجه دانسته و نظر باینکه در هر حال مجوزی برای تجدید انتخاب حوزه خرقان نبوده است بنا بر این با عدم احتساب آراء صندوق خرقان صحت نمایند که آقای محمد علی مجده را با اکثریت ۱۲۵۸۳ رأی تصویب مینماید.

رؤیس - رأی گرفته می‌شود بنمایند که آقای مجده موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. آقای دکتر رادمنش.

(آقای دکتر رادمنش کزارش شعبه ششم راجع به نمایند کی آقای کام بخش را از قزوین قرائت نمودند) جریان انتخابات شهرستان قزوین نهادی است که در کزارش انتخاب نمایندگی آقای محمد علی مجده بعرض رسید بنا بر این شعبه با عدم احتساب آراء صندوق خرقان صحت نمایندگی آقای عبدالاصمد کام بخش را با اکثریت ۵۵۸۲ رأی تصویب مینماید.

رؤیس - مخالفی نیست؟ گفه شد - خیر) رأی گرفته می‌شود باعتبار نامه آقای کام بخش آقای ایکه موافقند قیام فرمایند (اغلب بر خاستند) تصویب شد. آقای فاطمی (آقای فاطمی کزارش شعبه پنجم راجع با انتخابات به نیاز و نمایندگی آقای رفیعی را بشرح آئی خواند)

وحال آنکه از تهدید و تطمیع و طرفداری مأمورین دولت واستفاده علی آنها از وسائل نقلیه بعضی نامزدهای انتخابات و مداخله مأمورین خالصه وغیره شکایات زیاد است.

آنچه بطور قطع مسلم است این است که جریان انتخابات گرمسار و ورامین بطور طبیعی نبوده علیاً مداخله از طرف مأمورین بنفع نامزدهای انتخابی مینشده است تهدید و تطمیع در جریان امر بی اثر نبوده - اعضاء انجمن از ابتدی کار بی طرفی را کنار گذارده و بنفع نامزدهای انتخابی مداخله‌ویala اقل مسامحه و بی مبالغه می‌کرده اند توییف انتخابات اساساً امر خطای است بخصوص بعنوان مبهمی که ممکن است موجب اختشاش شود - دولت باید باقوای خود انتظامات را مراقبت کرده تماشاجی مبارزه انتخابات باشد - بازرس نمی‌تواند حق قانونی بخشدار یا فرماندار را بخود اختصاص دهد - باید از نفوذ پول و زور حتیاً جلوگیری شود تا مردم آزادانه رأی دهند و این عمل در گرمسار و ورامین صورت وقوع نداشته و برفرض که نامزد انتخابات حسن شهرت و معروفیت محلی داشته باشد همینکه جریان انتخابات صحیح نبودن میتوان بصحت انتخاب او معتقد شد - بنا بر این اصول است که شعبه اول مجلس شورای ملی انتخابات گرمسار و ورامین را باطل میداند.

رؤیس - چون شعبه با اعتبارنامه مخالفت کرده به جلسه بعد موکول می‌شود. آقای مهندس فریور. آقای مهندس فریور - استدعامیکنیم فرمایید اجازه هم ترتیب ثبت شود که در جلسه آتیه رعایت نوبت بشود.

رؤیس - رعایت می‌شود. آقای دکتر رادمنش.

۷ - تصویب استوار نامه آقایان مجده - کام بخش و رفیعی

(آقای دکتر رادمنش کزارش شعبه ششم راجع با انتخابات قزوین و نمایندگی آقای محمد علی مجده را بقرار ذیل قرائت نمودند)

انتخابات دوره چهاردهم تقیینیه شهرستان قزوین از تاریخ ۲۱ مرداد ۱۳۲۲ شروع و در تاریخ ۱/۲۱ خانمه یافت در هنگام قرائت آراء شش نفر از اعضاء انجمن

انتخابات را بیان رسانیده با احتیاطات لازم در حدود مقررات ماده ۲۰ آئین نامه شروع باستخراج آراء نمایند.» از این نامه اتخاذ سندمیشود برای گرفتن رأی در یک روز آخر در ورامین نظر انجمن فرعی منقسم می‌گردد چهار نفر می‌خواهند در جیتو صورت بگیرد - پنج نفر می‌گویند در محمدآباد باشد خود این اکثریت ضعیف هم در نتیجه اینکه در ظرف دو روز از این دسته آن دسته ملحق می‌شوند حاصل می‌گردد - بالاخره وزارت کشور هم محمدآباد را تصویب می‌کند - ولی بخشدار مدعی است که اکثریت قانونی وجود نداشته.

در این ای انجمن مذاکرات کشمکش‌هایی هم ایجاد شده و جمعی موجب اختشاش می‌گردند - انجمن اصلی گرمسار باستناد ماده ۳۶ و ۳۷ قانون انتخابات یعنی بعلت این که انجمن ورامین در موعد مقرر کار خود را تمام نکرده است حق رأی ورامین را ساقط میداند و آقای جعفر اخوان را حائز اکثریت تشخیص داده در تاریخ ۲۰ مهرماه با اعتبار نامه میدهد.

وزارت کشور بازرس دیگری که آقای وداد باشد بورامین می‌فرستد - بازرس ببازرسی اکتفا نکرده مصمم بگرفتن رأی می‌شود و دو نفر از اعضاء انجمن رأی که می‌گویند انجمن فرعی دیگر صلاحیت ندارد و اداره باستعفا نموده بجای آنها از اعضاء علی البدل انتخاب می‌کند بالاخره یک روز باقی مانده در محمدآباد اخذ رأی می‌شود - بخشدار مدعی است که بعدم برای اخذ رأی در محمدآباد اعلان قبلی نشده است - دلیلی هم بر رد این مدعای مشاهده نمی‌شود.

پس از قرائت آراء ورامین آقای وداد برای اینکه صورت قانونی را درست کند در صدد بدست آوردن تصویب انجمن اصلی بر می‌آیند چون آنها حاضر نمی‌شوند نفر از اعضاء علی البدل را دعوت کرده مجدداً انجمن اصلی تشکیل میدهند و این انجمن آقای ابراهیم آشتیانی را حائز اکثریت شمرده باشان اعتبارنامه میدهد.

بدیهی است در این انجمنها که طرفداری صریح از نامزدهای انتخابات کرده اند شکایات مورد توجه نگردیده

فرخ - عرضی ندارم.

رئیس - رأی گرفته میشود بیک فوریت طرح پیشنهادی آقای فریور موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. کمیسیون مبتکرات رجوع میشود.

[۱۱] - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - پیشنهاد ختم جلسه شده است (صحیح است) آقایان اعضاء کمیسیون قوانین دارای هم تقاضا کرده اند که چون روز یکشنبه کار واجبی دارند و باید کمیسیون تشکیل شود جلسه دو شنبه باشد و بعضی از آقایان هم پیشنهاد کرده اند جلسه سه شنبه باشد (جمعی از نمایندگان همان سه شنبه) بنابر این جلسه ختم میشود و جلسه آینده روز سه شنبه دوم خرداد سه ساعت پیش از ظهر دستور هم توایح موجوده

(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی

ماده واحده - دولت مکلف است منتهی تا یکماه پس از تاریخ تصویب این قانون طرح قانون استخدام مهندسین را تهیه و برای تصویب به مجلس شورای ملی تقدیم نماید.

بامضای ۱۸ نفر

رئیس - آقای فریور.

مهندس فریور - این بیک فوریت که تقاضا شده است برای این ماده واحده است که دولت رامکاف میکنند بیک ما هطرح قانون استخدام مهندسین را به مجلس تقدیم نماید این هم چیز نازه نیست همان مطلبی است که دو سال پیش در قانون متمم پودجه مجلس تصویب کرده است و بجهانی که عرض شد ناخیر شد و در او اخر مجلس سیزدهم که آمد بلا تکلیف ماند این است که بحداً تقاضا شده است دولت طرح قانونی استخدام مهندسین را به مجلس تقدیم نماید.

رئیس آقای فرخ

صدریه را از شاهروд تصدیق هی نماید.

رئیس - آقای مخبر فرهمند.

مخبر فرهمند - مخالفم.

رئیس - آقای نبوی.

نبوی - بنده هم مخالفم.

رئیس - موکول به جلسه بعد میشود.

[۹] - تصویب گزارش کمیسیون عرايض راجع به استمهان ۱۵ روزه جبهه رسیدگی با تهمام منسوب به آقای تدبیان

رئیس - گزارشی از کمیسیون عرايض رسیده است

قرائت میشود:

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

در موضوع پرونده ارسالی وزارت دادگستری موضوع اتهاماتی که به آقای تدبیان وزیر پیشین خواربار نسبت داده شده چون میتویاپ آن بیش از سیصد بر گک میباشد و موضوع قابل دقت رسیدگی کامل است کمیسیون تقاضای پائزده وزیر میباشد. مخبر کمیسیون عرايض و مخصوصی دولت آبادی

رئیس - آقای ایکه با این گزارش که دائر به تقاضای مهلت کمیسیون عرايض است موافقند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد.

[۱۰] تقدیم یک فقره طرح قانونی از طرف آقای مهندس فریور و ته ویب یک فوریت آن

رئیس - بعضی کارها است که مدتی مانده است و بعضی طرحها هم قبل از تقدیم شده و تکلیف آن باید معلوم شود آقای فریور هم طرحی تقدیم کرده اند و تقاضای فوریت کرده اند قرائت میشود. بطودیکه خاطر آقایان نمایندگان، محترم هستحضر است بموجب قانون متمم پودجه ۱۳۲۱ دولت مکفی بود که تا سه‌ساله این سال در نتیجه تکامل تهیه و تقدیم قانون مزبور تا آبان ۱۳۲۲ در نتیجه تکامل تهیه و تقدیم دو دو وزیر قبل از اختتام دوره سیزدهم بتائیرافتاد و چون یکی دو دو وزیر قبل از اختتام دوره سیزدهم به مجلس تقدیم شد مورد شود واقع نگردید. بنا بر این فوق امضا کنندگان زیر ماده واحده قبل را پیشنهاد و بقید بیک فوریت تقاضای تصویب آفرار مینماید.

انتخابات بـم در تاریخ ۱۵ اسفند / ۲۲ شروع پس از تشکیل انجمن نظارت سرکزی و حوزه های فرعی ۴۸۲۳ رأی اخذ و در نتیجه آقای لطفعلی رفیعی با کثیرت ۴۲۱۸ رأی حائز اکثریت شده اند شکایاتی که با انجمن رسیده بطوریکه در صورت مجلس نوشته شده غیر قانونی و وارد نبوده به مجلس شورای ملی و شعبه هم هیچگونه شکایاتی نرسیده بنابراین شعبه پنجم صحبت نمایندگی آقای لطفعلی رفیعی را از حوزه بم تصدیق مینماید

رئیس - رأی میگیریم با تهاب آقای رفیعی از بم آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

[۸] - قرائت گزارش شعبه پنجم که در جلسه دیگر شاهرود و موکول شدن به مجلس دیگر

(آقای فاطمی مخبر شعبه پنجم گزارش شعبه راجع با تهابات ذیل خواندن) انتخابات شاهرود در تاریخ ۲۷/۴/۲۲ بر طبق دستور وزارت کشور شروع میشود ولی قبل از اینکه انجمن تشکیل شود از طرف فرماندار محل بنفع بیک نفر از کاندیدها اعمال نظر خصوصی میشود که وزارت کشور بازرس مخصوص روانه و چون موضوع حقیقت داشته لهدا فرماندار منفصل و منتظر خدمت میشود و فرماندار دیگری به محل میرود و انجمن نظارت را در تاریخ ۱۶/۶/۲۲ تشکیل میدهد ولی پس از چند روز کلیه اعضاء انجمن استعفا میدهد سپس در تاریخ ۲۰/۱۰/۲۰ مجددآز طبقات لازمه دعوت و انجمن تشکیل و شروع بکار مینماید و در نتیجه از کلیه آراء که ۱۰۱۷۰ رأی بوده آقای سید عبدالکریم صدریه به آکثریت ۵۶۲۳ رأی حائز اکثریت میشوند و در ضمن جریات انتخابات چون کاندیدها زیاد بوده اند شکایات مخالف و موافق میرسد که انجمن هر یک را بشرحی که در صورت مجلس نوشته شده قانوناً وارد ندانسته و رد کرده اند شعبه پنجم هم با مطالعه کامل در پرونده امر چون شکایات و اصله غالباً ارتباطی با آقای صدریه ندانسته و مربوط به کاندیدهای دیگر بوده و در اساس جریان هم تأثیری ندانسته به این صحت نماینده گی آقای سید عبدالکریم